

WHO công bố báo cáo mới về làn sóng viêm gan bí ẩn

11:28 29/05/2022

Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) công bố bản báo cáo thứ hai về làn sóng viêm gan bí ẩn trên toàn cầu. Sau một tháng cảnh báo về dịch bệnh này, nguyên nhân vẫn chưa được tìm ra.

Sau tin tức bùng phát dịch bệnh đa quốc gia của WHO về viêm gan cấp tính không rõ nguyên nhân ngày 23/04, hàng loạt quốc gia trên toàn cầu phát hiện thêm nhiều trẻ nhiễm bệnh. WHO đánh giá nguy cơ lây nhiễm dịch bệnh này ở cấp độ toàn cầu là vừa phải.

“Tâm chấn” của dịch nằm ở châu Âu

Theo báo cáo ngày 27/05 của WHO, thế giới đã ghi nhận ít nhất 650 ca mắc viêm gan bí ẩn tại 33 quốc gia từ ngày 05/04 đến 26/05. Ngoài ra, 99 trường hợp nghi mắc khác đang chờ xác minh.

Nguyên nhân gây bệnh vẫn chưa thể xác định. WHO nhận thấy các ca lâm sàng nghiêm trọng hơn và tỷ lệ cao hơn trẻ phát triển thành suy gan cấp tính so với những báo cáo trước đây. Tổ chức Y tế Thế giới cho rằng vẫn cần phải xác định xem các ca được phát hiện có cao hơn mức dự kiến hay không và ở đâu.

Phần lớn ca bệnh được xác định ở châu Âu với 22 quốc gia ghi nhận 374 trường hợp, chiếm 58%. Riêng Vương Quốc Anh có 222 trẻ mắc bệnh (34%). Các trường hợp còn lại nằm ở châu Mỹ (240 ca, gồm 216 trẻ ở Mỹ), Tây Thái Bình Dương (34), Đông Nam Á (14), Đông Địa Trung Hải (5).

Nhiều trẻ em, trong đó có cả trẻ sơ sinh, đã tử vong vì viêm gan bí ẩn.
Ảnh: iStock.

Theo định nghĩa của WHO, các ca mắc viêm gan bí ẩn được xác định là trẻ từ 16 tuổi trở xuống, bị viêm gan cấp tính không do viêm gan siêu vi với huyết thanh >500 IU/L (AST hoặc ALT). Thời gian mắc bệnh từ ngày 01/10/2021 đến nay. Nếu các trường hợp đang chờ xét nghiệm huyết thanh viêm gan A-E nhưng đáp ứng những tiêu chí khác sẽ được phân loại vào nhóm “đang chờ xác minh”.

Trong số 650 ca mắc bệnh, ít nhất 38 (6%) trẻ em phải cấy ghép và 9 (1%) trường hợp tử vong đã được báo cáo cho WHO.

Theo Báo cáo Giám sát chung mới nhất của Văn phòng WHO Khu vực châu Âu (EURO) và Trung tâm Phòng ngừa và Kiểm soát Dịch bệnh châu Âu (ECDC) về các ca bệnh từ các nước EU/EEA, 75,4% trẻ mắc bệnh <5 tuổi. Trong số 156 trường hợp có thông tin về việc nhập viện, 22 ca (14,1%) phải vào phòng chăm sóc đặc biệt. Ngoài ra, trong số 117 trẻ có thông tin, 14 trường hợp (12%) đã được ghép gan.

Bên cạnh đó, 181 trẻ được xét nghiệm virus adeno cho thấy 110 trường hợp (60,8%) dương tính. Khi xét nghiệm PCR Covid-19 với 188 trẻ, 23 trường hợp (12,2%) dương tính. Kết quả xét nghiệm huyết thanh học SARS-CoV-2 chỉ có 26 trường hợp, trong đó 19 trẻ (73,1%) có kết quả dương tính.

ECDC và EURO có thông tin về tiêm chủng vaccine Covid-19 của 63 trẻ, trong đó, 53 trường hợp (84,2%) chưa được tiêm phòng.

Hầu hết ca bệnh không có liên quan dịch tễ với nhau. Riêng hai trường hợp có mối liên hệ được báo cáo ở Scotland và một số ca ở Hà Lan.

Đánh giá rủi ro của WHO

Trong báo cáo mới công bố, WHO lần đầu đánh giá nguy cơ của dịch viêm gan bí ẩn ở cấp độ toàn cầu là vừa phải. Kết luận này được đưa ra khi WHO xét đến 5 yếu tố.

Thứ nhất, căn nguyên của bệnh viêm gan cấp tính vẫn đang được điều tra, số ca lâm sàng nặng, tỷ lệ diễn biến thành suy gan cấp tính cao hơn các báo cáo trước đó về viêm gan không rõ nguyên nhân.

Thứ hai là thông tin dịch tễ học, xét nghiệm, mô bệnh học và lâm sàng mà các quốc gia báo cáo cho WHO.

Thứ 3 là số ca mắc thực tế có thể chưa được phát hiện ở một số nơi, do năng lực giám sát tại chỗ còn hạn chế.

Thứ 4, nguồn và phương thức lây truyền của (các) tác nhân gây bệnh tiềm ẩn vẫn chưa được xác định, do đó không thể đánh giá đầy đủ khả năng lây lan thêm.

Thứ 5, mặc dù không có báo cáo nào về các bệnh nhiễm trùng liên quan, WHO không loại trừ việc bệnh này lây truyền từ người sang người. Bởi đã có một số báo cáo về những ca liên quan dịch tễ học.

Virus adeno đã được phát hiện ở nhiều ca mắc viêm gan bí ẩn. Ảnh: Reuters..

Adeno vẫn là nghi phạm chính

Virus adeno được phát hiện trong 75% ca mắc tại Vương Quốc Anh nhưng ở những nước khác không đầy đủ. Trong số ít các mẫu đã được phân tích, phần lớn nhiễm virus adeno loại 41.

Virus liên quan adeno (AAV-2) cũng được phát hiện ở một số ít trường hợp tại Vương Quốc Anh khi sử dụng meta-gene trong mẫu máu, gan. Tuy nhiên, nhiều ca còn lại không có mẫu thích hợp, khiến việc cần thêm mẫu máu để xác định đặc điểm của virus adeno là rất cần thiết. Ngoài ra, trước đây, nhiễm adeno loại 41 không liên quan biểu hiện lâm sàng nặng như chúng ta đang thấy ở trẻ khỏe mạnh.

WHO cho rằng virus adeno vẫn là nghi phạm hàng đầu của làn sóng viêm gan bí ẩn này. Trong khi đó, các nghiên cứu sâu hơn vẫn đang được thực hiện để xác định tác nhân gây bệnh như đồng nhiễm nCoV.

Ở trẻ em bị viêm gan cấp tính, mối quan tâm chính là xác định sớm các ca bệnh để cách ly và theo dõi. Hầu hết quốc gia đều có năng lực điều trị y tế với bệnh viêm gan cấp tính, nhưng không phải nơi nào cũng có thể thực hiện các ca ghép gan, chăm sóc tích cực cho người bị suy gan.

WHO đang theo dõi chặt chẽ tình hình và hỗ trợ phối hợp với các nước thành viên để điều tra nguyên nhân về làn sóng viêm gan bí ẩn này.

Để phòng ngừa virus adeno và các bệnh nhiễm trùng thông thường khác, WHO khuyến cáo các biện pháp phòng ngừa sau: Vệ sinh tay thường xuyên, sử dụng xà phòng và nước hoặc gel rửa tay có cồn; tránh nơi đông đúc và duy trì khoảng cách với những người khác; đảm bảo thông gió tốt khi ở trong nhà; đeo khẩu trang vừa vặn che miệng và mũi khi được khuyến nghị; che miệng khi ho, hắt hơi; ăn chín uống sôi; thường xuyên khử khuẩn các bề mặt hay chạm tay vào; tự cách ly khi có triệu chứng bất thường và liên hệ ngay với bác sĩ.

Theo Zing